

tíðindablaðið

sosialurín

Postsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Útgevari: p/f sosialurín

Fyrirakstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðfólk: Hogni Djurhuus, Dagny Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurín. Prent: p/f pressan 1981

»Brævið«

oddagrein

SEYJTJANDI maðurin í samgonguni — stavnamaður Fólkaflaksins Óli Breckmann — hefur nú tikið sitt nógva umrødda bræv aftur. Høvuðsleiklutur hansara sum hin stóri og sterki er av á hesum sinni — hann megnaði ikki leiklutin. Helst hevði hann ikki væntað, at hetta fjákuta bræv hansara var tikið í so miklum álvara sum tað var, at tað kundi fáa politiskar fylgjur fyri samgonguna. Hann var tiskil noyðdur at eta alt í seg aftur. Tað høvdu vit eisini væntað. Nú var bert eitt eftir hjá honum at gera, og tað var, at »forklára« seg burtur úr teirri støðu, hann sjálvur hevur komið seg í.

OG HESA »forklaring« fingur vit í Dagblaðnum í gjár. Hon var bæði áhugaverd og skemtilig. Ikki nóg mikið við at Óli Breckmann tekur stóru orð í seg aftur, men at hann nú eisini ger seg til at hava bjargað samgonguni, tí nú vil hann, sambært hansara egnu orð, vísa góðan vilja. Óli leggur aftrat, at hann ikki ynskir vinstraflokkarnar í Tinganes í úrtíð og vil tryggja

Fólkaflakkinum mest móguliga ávirkan á landsins stýri til komandi val. Hann víðgongur, at tað liggur fjöld av óloystum málum í Tinganesi.

HESUM SEINASTA mugu vit geva honum allan rættin í. Men vit fara at ivast í, um núverandi samgongan nakrantíð verður før fyri at loysa eitt einasta av hesum málum. Ikki nóg mikið, at hendan samgongan ikki er før fyri at fremja nakran nýskapandi politikk — tað hevði eingin rokna við — men hon er eisini komin væl áleiðis, at leggja alt samfelagið lamið. Av berum klandri, ódugnaskapi og kleyvarskapi gongur alt sína skeivu gongd. Ótryggleikin á øllum økjum er stórur sum ongan tíð fyrr. Virkir lata aftur. Fólk verða send til hús, men hetta nervar ikki ferandi samgongumenn.

SAMGONGUMENN hava størri áhuga av at vinna hvørjum øðrum neisir. Forða mógulig uppskot hjá hvørjum øðrum o.s.fr. Einasta mál teir eru samdir um er, at roynd at halda tíðina út til næsta val. Fólksins dóm tora teir ikki at hoyra og tað skilur ein og hvør.

sosialurín heldur:

Hvar er Sjálvsstýrisflokkurin?

Sjálvsstýrisflokkurin fekk um hendi figgjarmál, har samtíðarskattingin skuldi setast í gongd, og sjónvarpsmál, har træðrinnir skuldu samlast, fyr í tað almenna sjónvarpið varð veruleiki.

Hesi bæði málini eru tey sjálvsstýrisfloksmál, sum hava størst áhuga millum okkum vanligu fólk.

Ikki eru tey nógvi í tali, men hvat gera okkara kosnu menn við málini? Einkí?

Samtíðarskattingin er skotin út í tað óvissa. Og sjónvarpsmálið — hvussu langt tað er skotið, veit helst eingin.

(Mikkjal P. Hansen í lesarabrævi).

Menn eru nú farnir at leita eftir Sjálvsstýrisflokkinum.

Tað munnu vera fleiri enn hesin lesarin sum leita.

Oddamaður floksins Hilmar Kass heldur seg hava funnið hann. Í einum svari skrivur Hilmar, at floksins landsstýrismaður Tórbjørn Poulsen hevur gjørt tað hann hevur kunnað fyr í at seta á stovn alment sjónvarp í Føroyum, men Fólkaflakkin hevur forðað. Somuleiðis hevur Tórbjørn lagt stórt ágrýtni í, at seta í verk

kelduskatt, skrivur Hilmar Kass. Hvør ið hevur forðað kelduskattinum sigur søgan einki um.

Tað er móguligt at landsstýrismaðurin er ágrýtn, men enn hava vit ikki sæð stórvægis úrslit.

Men Hilmar er bjartsýgur viðvíkjandi flokki sínum. Hann sigur at flokkurin hevur forðað stórum útreiðslum og víðv. helikoptaraflúgvini hevur flokkurin eina greiða støðu.

Vit megu geva Hilmar rætt. Sjálvsstýrisflokksins flog hevur altíð verið høgt.

Suðurkorea og sambandsmaðurin

Einaferð í summar skrivaði sambandsmaðurin Johs. M. Olsen í Dimmalætting eftir at hin fólkaflaksmaðurin, J. Lindenskov, hevði havt samrøðu í Utvarpinum um eina ferð hann hevði verið í Norðurkorea.

Johs. M. Olsen vildi gera vart við, at hann skamm hevði verið í Suðurkorea — og brúkti so høvi til at siga frá, hvussu ólátaðir teir eru í Norðurkorea (kommunistarnir), afturimóti teimum sunnanfyri.

Hann kundi greiða frá, at teir høvdu gravað tunellir undir markinum heilt suður um.

Ikki veit eg, men tá eg herfyri læs hesa greinina í Informasjon, helt eg tað hava áhuga lesarans.

Er ringt skil í Norðurkorea, so sær ikki út til, at tað er rós vert at frætta, hvussu teir bera seg at í ti Suðurkorea, sum sambandsstingmaðurin heldur vera so fritt og gott.

Veruleikan sleppur eingin undan.

b. t.

TOKIO, í oktober — Seks dødsdømte, blandt dem mindst to politiske fanger, henrettedes fredag d. 8. oktober i Syd Korea, oplyser velunderrettede kilder i Seoul. Myndighederne har endnu ikke omtalt massehenrettelsen, men den er bekræftet af pårørende til to af ofrene.

Samtidig er der afsløret en omfattende tortur i sydkoreanske fængsler. I mandags i sidste uge døde en politisk fange på hospitalet i byen Kwangju, efter at have været under »behandling«. Folkebevægelsen for menneskerettigheder hævder også, at de politiske fanger systematisk nægtes lægetilsyn, at to er døde som følge heraf, og at flere andre er dødssyge.

Kim Dae Jung, landets populæreste politiker, som afsoner en fængselsdom på 20 år for sin kamp mod diktatoren, er en af dem, der nægtes lægehjælp.

I fængslet i Kwangju har en 27-årig student sultestrejket i 35 dage i protest mod tortur, og han truer med at sulte sig til døde. Der meldes om sympatiaktioner fra andre fængsler.

Kun to af de henrettede kendes ved navn. De er Kim Tai Yul, 52, fange nr. 7873 i Soedamun-fængslet i Seoul, og Shin Hyang Shik, 46, fange nr. 193.

Kim arresteredes allerede i 1974 og har tilbragt 6 1/2 år i dødsfængslen, uden at hans skæbne har påkaldt sig særlig opmærksomhed. Jurister i Tokio hævder, at anklagerne mod ham — at han skulle have besøgt Nordkorea i to tilfælde — er opspind.

Shin, som har taget ekamen ved Seouls universitet, landets fornemste, blev pågrebet i 1979 og dødsdømt,

fordi han skulle have anført den såkaldte Nationale Befrielsesfront, NLF, som påstås at have konspireret for at styrte regimet og indføre socialisme i landet.

Fire dødsdomme

NLF-sagen, som afsløredes nogle uger, inden diktatoren Park Chung Hi myrdedes, førte til, at 73 intellektuelle og studenter dømtes til lange fængselsstraffe. Fire fik dødsdomme.

Kristne kredse i Seoul mener, at organisationen aldrig har eksisteret andre steder end i det koreanske CIA's fantasi.

Samtlige 73 dømte har gennem deres familier anklaget K-CIA for at have presset tilståelser frem gennem brutal tortur. Dokumentationen er rystende.

En af »lederne« den tidligere journalist Lee Jae Mun, 47, døde sidste efterår, da han ikke modtog lægehjælp. Han menes at have lidt af kræft, men fængselsledelsen nægtede at give ham medicin eller lægebistand, skønt han tabte 17 kilo på to måneder.

En anden i NLF-sagen, den 30-årige økonom og forsker Choi Suk Jin, fik en dom på livsvarigt fængsel, og ligger nu for døden med en svær nyresygdom, ifølge et dramatisk brev fra en pårørende. Anmodningerne om ekspertbistand er hidtil blevet afvist, og nu er Choi ryret helt ødelagt.

Choi var, at retssagen blev afholdt, så slet tortureret, at han måtte ligge på en bære med hele kroppen i gips. Hans ben var brækkede, og han havde en svær rygskeade som følge af sine forbr.

Ligesom andre politiske fanger, der aftjener straffe på livstid, har Choi hånden på dag og nat, selv på sit dødsleje.

Næsten 40 af de dømte i NLF-sagen afsoner fortsat deres straffe.

Torturdræbte

Mindst to dødsfald som følge af tortur er registreret i Syd Korea i år.

Den 31. maj i år døde Kee Jong Do, 46, og far til fire børn, på sygehuset i Kwangju. Han havde aftjent 14 måneder i fængsel for påstået medvirken i folkerejsningen i byen i maj 1980, da over 800 mennesker blev dræbt ved skud eller bajonetter. Efter sin frigivelse blev han arresteret på an en anklage for at have ladet udenlandske avisudklip cirkulere blandt sine venner.

Fundarsamtykt

Landsfundur Sjálvsstýrisfloksins, hildin í Runavík 7. november 1982, tekur undir við tí politikki, sum floksins umboð á tingi og landsstýri fara.

Tó má áðanast, at samgonguarbeiðið enn ikki hevur megnað at rokka teirri figgjarglugu málseting, sum samgongan setti sær, og heitir fundurin á samgongumenn um í felag at fremja tiltøk, ið kunnu bjarga landinum undan álvarsligari búskaparligari kreppu.

Fundurin tekur undir við kravi frá floksins umboðum, at brævið, dagsett 27. oktober 1982, sum ein tingmaður fólkaflaksins hevur sent lótings- og landsstýrismonnum verður tikið aftur.

Um hetta ikki verður gjørt, verður samgongan roknað sum slitin.

Han blev forført i 53 dage, heraf 36 i stræk, og blev slemt tortureret. Myndighederne har indrømmet, at de vidste, han var syg. Men de forsvarer sig med, at de har tillads ham at modtage to lægebesøg.

På samme sygehus døde i mandags Park Kwan Kyun, 30, efter en 40 dage lang sultestrejke. Han blev arresteret i foråret og dømt til fem års strafarbejde for at have deltaget i folkerejsningen.

Kim var tidligere studentleder og gik under jorden, da militæret slog oprøret ned med våbenmagt. Det er kendt, at han søgte at forbedre vilkårene i fængslet, og han er blevet tortureret i et forsøg på at få ham til at opgive sin sultestrejke. I mandags i sidste uge blev han overført til et hospital, hvor han nogle timer senere døde.

I Kwangju-fængslet har Shin Yong Il, 27, nu sultestrejket i 35 dage, og han truer med at fortsætte til den bitre ende. Han forlanger bedre mad, adgang til bøger og en ende på tortur og mis-handling.

Sympatiaktioner

Ifølge kristne kilder i Seoul har politiske fanger i andre fængsler indledt sympati- og protestaktioner, og nogle truer med sultestrejke. Flere kirker planlægger også protestmøder mod torturen og for frigivelse af de politiske fanger.

Det er ikke første gang, der kommer rapporter fra Syd Korea om tortur og nægtelse af lægebistand til syge fanger. Tværtimod har tortur snarere været reglen end undtagelsen. Men siden eksgeneral Chun Doo Hwan overtog magten ved et kup i maj 1980 synes det at være blevet rutine, og forholdene er drastisk forværret både på forhørs- og fængselsstadiet.

Tilståelser, der frempreses under tortur, godtages af alle domstole i politiske sager, mens det i almindelige kriminalsager hænder, at anklagede frikendes med henvisning til, at de er blevet underkastet tortur.

Syd Korea afviser, at man har politiske fanger, eftersom man betragter alle, der forbyrder sig mod de hårde antikommunistiske love som almindelige forbydere.

Ifølge de seneste tal findes der ca. 400 politiske fanger i Syd Korea. Hvert år afsiges 5-10 dødsdomme i politiske sager, men ofte forvandles de senere til livsvarigt fængsel.